

หากพบสัตว์ปีกตายผิดปกติจะอย่างไร

- โดยปกติไก่ เป็ด นก อาจตายจากสาเหตุหลายประการ ทั้งจากสภาวะแวดล้อมและโรคระบาดหลายโรค รวมทั้งโรคไข้หวัดนกหรืออาจถูกวางยาเบื่อหากสัตว์ปีกเป็นโรคไข้หวัดนกมักมีอาการหงอย ซึม ขนยุ่ง หน้าหงอน เหนียง บวมสีคล้ำ มีจุดเลือดออกตามหน้าแข้งและเครื่องใน
- ผู้พบเห็น สามารถโทรศัพท์ปรึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมหรือปศุสัตว์ประจำสำนักงานเขต ที่พบเหตุ หรือกรมปศุสัตว์ โทร. 0 2653 4444 ต่อ 4137-8 ต่างจังหวัด ที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหรืออำเภอ เทศบาล อบต. ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบล และสถานบริการสาธารณสุขทุกแห่ง
- กรณีต้องการเก็บซากเพื่อทำลายหรือส่งตรวจชันสูตรหาสาเหตุการตาย ต้องไม่จับซากสัตว์ด้วยมือเปล่า ควรสวมถุงมือยางหรือถุงพลาสติกหนาๆ ใส่ซากสัตว์ลงในถุงพลาสติก รัดปากถุงให้แน่น นำส่งตรวจที่สำนักงานปศุสัตว์ ถ้าจะฝังซากต้องให้ห่างจากแหล่งน้ำธรรมชาติอย่างน้อย 30 เมตร และฝังให้ลึกอย่างน้อย 1 เมตร โรยปูนขาวหรือราดน้ำยาฆ่าเชื้อ หรือราดน้ำเดือดที่ซาก แล้วกลบดินทับให้แน่น หากใช้วิธีเผาก็สามารถฆ่าเชื้อได้เช่นเดียวกัน

ประชาชนจะช่วยป้องกันควบคุมโรคไข้หวัดนกให้สงบโดยเร็วได้อย่างไร

- เกษตรกรที่เลี้ยงไก่ เป็ด ต้องป้องกันไม่ให้คน แมลง และสัตว์พาหะนำโรคอื่นๆ เข้ามาในฟาร์มและต้องรักษาความสะอาดและสุขาภิบาลอย่างเข้มงวด ควรใช้น้ำยาฆ่าเชื้อตามยานพาหนะที่ขนย้ายสัตว์ รวมทั้งอุปกรณ์ทุกชิ้น คนที่ผ่านเข้าออกฟาร์มต้องล้างเท้าด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ ช่วงเกิดการระบาดต้องไม่นำวัสดุอุปกรณ์ เช่น ถาดไข่ วัสดุรองพื้น จากพื้นที่ระบาดมาใช้

- ต้องปฏิบัติตามวิธีการควบคุมการระบาดของทางราชการ โดยเคร่งครัดโดยเฉพาะต้องไม่นำสัตว์ออกจากพื้นที่ระบาด ในรัศมีควบคุม และต้องไม่นำไก่ เป็ดที่ตาย และไข่มาทำอาหาร หรือจำหน่ายในท้องตลาด หรือนำไปเลี้ยงสัตว์อย่างเด็ดขาด
- ประชาชนที่เลี้ยงไก่ เป็ด ในหมู่บ้าน ควรหาวิธีป้องกันไม่ให้นกและสัตว์พาหะเข้ามาปะปน เช่น การกั้นรั้วและใช้ตาข่าย และหากทำได้ควรงดเลี้ยงสัตว์ปีกจนกว่าโรคไข้หวัดนกจะควบคุมได้แล้ว
- ผู้ที่เลี้ยงเป็ดไล่ทุ่งต้องหาวิธีการเลี้ยงใหม่เพราะจากข้อมูลการเฝ้าระวังโรคพบว่าเปิดอาจนำพาเชื้อให้แพร่ระบาดได้ เนื่องจากเป็ดมักติดเชื้อโดยไม่แสดงอาการ แต่มีเชื้อออกมา กับมูลได้

โรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีก เป็นโรคติดต่อตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2499 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2542

โรคไข้หวัดนกในคน เป็นโรคติดต่อตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2523

ต้องการข้อมูลเพิ่มเติม

โปรดสอบถามเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ เจ้าหน้าที่เกษตร และอาสาสมัครสาธารณสุขทั่วประเทศ หรือสอบถามที่

สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ กรมควบคุมโรค

โทร. 0 2590 3158, 0 2590 3238

Call center โทร. 1422 หรือค้นหาจากเว็บไซต์ของ

สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่

<http://beid.ddc.moph.go.th>

สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ กรมควบคุมโรค

<http://beid.ddc.moph.go.th>

การระบาดของโรคไข้หวัดนกเกิดขึ้นได้อย่างไร

โรคไข้หวัดนกเกิดจากเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิดเอ สัตว์ปีกทุกชนิดติดเชื้อมีได้ ไก่มีปีกป่วยรุนแรงและตาย ส่วนนกน้ำ นกชายทะเล และนกป่า รวมทั้งเป็ด มักไม่ป่วย แต่จะมีเชื้อออกมาในมูล ทำให้โรคแพร่ไปยังไก่ที่เลี้ยงในฟาร์มและตามบ้านเรือน รวมทั้งนกในธรรมชาติ

คนติดโรคไข้หวัดนกได้อย่างไร

ผู้ป่วยส่วนใหญ่ติดโรคจากการสัมผัสสัตว์ปีกที่ป่วยหรือตายด้วยโรคไข้หวัดนก โดยเชื้อไวรัสในน้ำมูก น้ำลาย และมูลของสัตว์ป่วยอาจติดมากับมือและเข้าสู่ร่างกายคนทางเยื่อจมูกและตาผู้ป่วยบางรายติดเชื้อที่ปนเปื้อนอยู่ในสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตามการติดเชื้อไข้หวัดนกจากสัตว์ปีกสู่คนยังเกิดขึ้นได้ไม่บ่อยนัก แต่ผู้ป่วยส่วนใหญ่จะมีอาการรุนแรง ขณะนี้มีข้อมูลที่แสดงความเป็นไปได้ว่าอาจจะมีการติดต่อจากคนสู่คนโดยการสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรง

ไม่พบการติดเชื้อมาจากการรับประทานเนื้อสัตว์ปีกหรือไข่ที่ปรุงสุก

ผู้ป่วยโรคไข้หวัดนกมีอาการอย่างไร

หลังจากได้รับเชื้อประมาณ 3 - 7 วัน ผู้ป่วยจะมีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ คือ มีไข้สูง ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยเนื้อตัว อ่อนเพลีย เจ็บคอ ไอ อาจมีน้ำมูก น้ำตาไหล เด็ก ผู้สูงอายุ และผู้มีโรคประจำตัว มักมีอาการรุนแรง ทำให้เกิดปอดอักเสบ ซึ่งสังเกตได้จากอาการหอบหรือหายใจลำบากและอาจเกิดภาวะหายใจล้มเหลว ซึ่งเสี่ยงต่อการเสียชีวิตสูงถึงร้อยละ 70

ควรดูแลผู้ป่วยโรคไข้หวัดนกอย่างไร

หากผู้ป่วยมีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ และมีประวัติสัมผัสสัตว์ปีกที่ป่วยหรือตาย หรืออยู่ในพื้นที่ที่มีโรคไข้หวัดนกระบาดอยู่ ต้องรีบพาไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาลทันทีเพราะต้องได้รับยาต้านไวรัสโดยเร็วที่สุด หรือภายใน 2 วัน หลังเริ่มมีอาการ และอาจต้องใช้เครื่องช่วยหายใจผลการรักษาจึงจะดี

จะดูแลป้องกันไม่ให้เด็กติดโรคไข้หวัดนกได้อย่างไร

- เด็กมักมีนิสัยชอบสัตว์เลี้ยง รวมทั้งไก่และนก และหากติดเชื้อไข้หวัดนกมักป่วยรุนแรงถึงเสียชีวิตได้ ดังนั้นในช่วงที่มีโรคไข้หวัดนกระบาดในสัตว์ปีก หรือมีไก่ เป็ด ตายมากผิดปกติ พ่อ แม่ ผู้ปกครองต้องระมัดระวังดูแลไม่ให้เด็กไปจับต้องสัตว์ปีกโดยเฉพาะสัตว์ป่วยและซากสัตว์
- ควรฝึกให้เด็กล้างมือจนเป็นนิสัย เพราะจะช่วยป้องกันไม่ให้นำเชื้อโรคต่างๆ เข้าสู่ร่างกายได้เป็นอย่างดี ควรสอนให้เด็กล้างมือทุกครั้งหลังขับถ่าย สัมผัสไก่ หรือกินต้องสัตว์เลี้ยงทุกชนิด และล้างมือก่อนรับประทานอาหารทุกครั้ง

จะป้องกันตนเองไม่ให้ติดเชื้อไข้หวัดนกได้อย่างไร

ผู้ทำหน้าที่ทำลายสัตว์ปีกที่ติดเชื้อ

- สวมชุดป้องกัน หรือเสื้อแขนยาว กางเกงขายาว สวมหน้ากากอนามัย ปิดปากปิดจมูก ถุงมือยาง แวนครอบตา และรองเท้าบูต
- เมื่อปฏิบัติงานเสร็จ ต้องรีบล้างมือและอาบน้ำชำระร่างกายด้วยน้ำและสบู่ทันที ส่วนเสื้อผ้าและอุปกรณ์ป้องกันต้องนำไปฆ่าเชื้อ และทำความสะอาดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรค เช่น น้ำยาฟอกขาว หรืออาจใช้น้ำผงซักฟอก และฟlingกลางแดดจัดๆ ให้แห้ง

ผู้เลี้ยงไก่พื้นบ้านและไกชน

- ต้องไม่ดูค้ำน้ำมูกหรือเสลด เพราะเสี่ยงต่อการติดเชื้อ
- ควรระมัดระวังการอุ้มไก่ไม่ให้สัมผัสกับหน้า จมูก ปาก เพราะขณะนี้พบว่าไกบางตัวไม่แสดงอาการ แต่ปล่อยเชื้อออกมาในมูลได้

ผู้ประกอบการอาหาร

- ไม่นำสัตว์ปีกที่ป่วยหรือตายมาฆ่าและเป็นอาหาร
- เลือกซื้อเนื้อไก่ เป็ด ไข่ จากแหล่งที่มีการรับรองมาตรฐานหรือจากแหล่งที่เชื่อถือได้ และเลือกเนื้อไก่ที่ดูสด ใหม่ ไม่มีจ้ำเลือดออก ส่วนไข่ต้องดูสดใหม่ ไม่มีมูลติดที่เปลือก
- แยกเขียงสำหรับหั่นเนื้อสัตว์ที่ปรุงสุกแล้ว รวมทั้งผัก ผลไม้ไว้โดยเฉพาะ ไม่ใช่เขียงเดียวกันกับเขียงหั่นเนื้อดิบ
- ระหว่างปรุงอาหารไม่ใช้มือจับต้อง จมูก ตา ปากและหมั่นล้างมือบ่อย ๆ

ผู้ไปเยี่ยมหรือดูแลผู้ป่วย

- ต้องระมัดระวังไม่สัมผัสน้ำมูก น้ำลายผู้ป่วย (ผู้ป่วยต้องสวมหน้ากากอนามัย)
- ปฏิบัติตามคำแนะนำในการเยี่ยมผู้ป่วยอย่างเคร่งครัด

